

تأثیر آموزش رابطین بهداشتی زن بر آگاهی و نگرش از بهداشت روان در جمعیت شهری استان اصفهان

مهرداد صالحی، مهناز کلیشادی، مسعود زندیه، جلال کشاورز، عباس باقری‌یزدی

چکیده

مقدمه: چگونگی ارائه آموزش‌های پزشکی و بهداشتی در انتقال مفاهیم مربوط به آنها از سطوح بالای دانشگاهی به سطوح پایه بهداشتی کشور، از سؤالات مهم پیش روی دانشگاه‌های علوم پزشکی محسوب می‌شود. نیاز مبرم به وجود حلقه ارتباطی بین دانشگاه و جامعه شهری، توجه به رابطین (داوطلب) بهداشتی به عنوان نیروی مردمی آموزش‌دهنده جلب کرده است. هدف از این مطالعه، تعیین تأثیر آموزش رابطین زن بر آگاهی و نگرش از بهداشت روان در جمعیت شهری استان اصفهان است.

روش‌ها: در این مطالعه نیمه تجربی دو گروهی قبل و بعد از آموزش که در سال ۱۳۸۲ انجام شده، ۴۰۰ نفر از جمعیت شهری هر یک از دو شهرستان فلاورجان و خمینی‌شهر (تجربی و شاهد) بطور تصادفی انتخاب و آگاهی و نگرش آنان با پرسشنامه روا و پایا، بررسی شد (پیش‌آزمون). پس از انجام مداخلات آموزشی جامع بهداشت روان توسط رابطین بهداشتی، مجدداً پس از گذشت یک سال، پس‌آزمون انجام گرفت. یافته‌ها با نرم‌افزار SPSS با آزمون‌های t و مجذور کای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: در گروه تجربی، میزان آگاهی نمونه مورد مطالعه از ۴۰/۵ درصد قبل از مداخله به ۶۴/۲ درصد و میزان نگرش از ۵۴/۵ درصد به ۸۰/۲ درصد در پس از مداخله ارتقا یافته بود که هر دو بطور معنی‌داری افزایش پیدا کرده است. میزان آگاهی در منطقه شاهد در قبل و بعد از مداخله به ترتیب ۴۱/۵ و ۴۱/۹ اختلاف معنی‌داری نداشت و میزان نگرش در این منطقه در قبل و بعد از مداخله به ترتیب ۶۳/۱ و ۴۹/۹ بود و تفاوت معنی‌داری نداشت. میزان آگاهی و نگرش بعد از مداخله در منطقه تجربی به صورت معنی‌داری از منطقه شاهد بالاتر بود.

نتیجه‌گیری: در زمینه بهداشت روان شهری می‌توان به کفایت و اثربخشی انتقال اطلاعات توسط سطوح بالاتر بهداشتی (پزشک سطح سوم بهداشت و روان) به رابط مربیان و از طریق رابط مربیان به رابطین بهداشت و از طریق رابطین به خانواده‌ها اتکا نمود.

واژه‌های کلیدی: آگاهی، نگرش، داوطلبین بهداشتی، بهداشت روان، مراقبت‌های بهداشتی اولیه.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۴؛ ۵(۲): ۱۱۹ تا ۱۱۹.

مقدمه

برنامه کشوری بهداشت روان در سال ۱۳۶۵ توسط کمیته‌ای تصویب و از سال ۱۳۶۷ به مرحله اجرا گذاشته شد که در آن راهبرد محوری ادغام خدمات بهداشت روان در نظام مراقبت بهداشتی اولیه، و یا به عبارت دیگر، در شبکه‌های بهداشتی-درمانی کشور بود. یکی از اهداف این برنامه، فراهم آوردن خدمات بهداشت روان برای همه مردم، با تأکید بر قشر آسیب‌پذیر و محروم و تشویق مشارکت جامعه در ارائه خدمات بود (۱). امروزه، ارائه خدمات اساسی بهداشت روان از طریق ادغام در مراقبت‌های بهداشتی اولیه، مورد توجه بسیاری از کشورهای جهان قرار

آدرس مکاتبه: دکتر مهرداد صالحی (استادیار)، مرکز بهداشت استان، خیابان ابن سینا، اصفهان.
E-mail: salehi@med.mui.ac.ir

مهناز کلیشادی، کارشناس، دکتر مسعود زندیه، مدیر گروه مبارزه با بیماری‌های مرکز بهداشت استان اصفهان، دکتر جلال کشاورز، مسؤول بیماری‌های واگیر و عباس باقری‌یزدی، کارشناس اداره سلامت روان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. این مطالعه با حمایت مرکز بهداشت استان اصفهان و با همکاری مرکز تحقیقات علوم رفتاری انجام شده است.

این مقاله در تاریخ ۸۴/۳/۲۳ در دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۴/۵/۱۲ اصلاح شده و در تاریخ ۸۴/۱۲/۹ پذیرش گردیده است.